

prima instanță: A.Cazacliu
instanța de apel: N.Traciuc, A.Bostan, Iu.Cotruță

dosarul nr.2ra-1194/16

Î N C H E I E R E

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul	Tatiana Vieru
Judecătorii	Oleg Sternioală și Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ionaș Evghenia, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ionaș Evghenia împotriva lui Bivol Fiodor, banca comercială „Unibank” societate pe acțiuni (în proces de lichidare), intervenient accesoriu notarul public Daniela Melnic privind repunerea în termen și declararea nulității actelor juridice, și la acțiunea reconvențională depusă de către banca comercială „Unibank” societate pe acțiuni (în proces de lichidare) împotriva Evgheniei Ionaș, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni „FIN” cu privire la exercitarea forțată a dreptului de ipotecă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de către banca comercială „Unibank” societate pe acțiuni (în proces de lichidare), s-a casat hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 13 februarie 2015, fiind emisă o nouă hotărîre, prin care s-a respins cererea Evgheniei Ionaș de repunere în termen și acțiunea depusă de Evghenia Ionaș, s-a admis acțiunea reconvențională depusă de banca comercială „Unibank” societate pe acțiuni (în proces de lichidare) cu privire la exercitarea forțată a dreptului de ipotecă,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2014, Ionaș Evghenia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Bivol Fiodor, BC „Unibank” SA (în proces de lichidare),

intervenient accesoriu notarul public Daniela Melnic privind declararea nulității actelor juridice.

În motivarea acțiunii a indicat că, deținea în proprietate casa de locuit și terenul aferent casei de locuit, situată în satul Mărdăreuca, comuna Boșcana, raionul Criuleni și care urma să o înstrăineze.

În vederea înstrăinării casei de locuit și terenului aferent menționate, la 17 ianuarie 2011 a eliberat procură pe numele lui Bivol Fiodor, acordându-i împuternicirile necesare și convenind asupra prețului, iar la 18 ianuarie 2011 ultimul i-a transmis în avans suma de 1 500 euro, obligându-se să-i restituie pînă la 01 martie 2011 suma restantă de 13 500 euro.

La aceeași dată, pîrîtul Bivol Fiodor a încheiat cu BC „Unibank” SA contractul de ipotecă nr. 1406 din 11 martie 2011, în vederea asigurării creditului acordat SA „FIN”, societate care aparține soției lui Bivol Fiodor.

Consideră că, angajarea la magazinul pîrîtului, crearea condițiilor favorabile de muncă și achitarea în avans a sumei de 1 500 euro pentru înstrăinarea bunului imobil, au determinat-o să elibereze procura pe numele lui Bivol Fiodor, astfel că, aceasta fiind obținută prin dol, și anume, abuz de încredere și inducere în eroare prin mijloace dolosive (f.d.6).

Susține reclamanta că, prin semnarea procurii din 17 ianuarie 2011 a oferit consimțământul de a înstrăina bunul imobil din numele său, însă pîrîtul, Bivol Fiodor, intenționat și cu rea-credință a încheiat contractul de ipotecă în inetersele SA „FIN”, fapt ce contravine voinței sale.

Menționează că, a cunoscut despre existența contractului de ipotecă în anul 2013, cînd pîrîtul a încetat să răspundă la apelurile telefonice.

Solicită, Ionaș Evghenia, prin cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare a cerințelor, repunerea în termen, recunoașterea nulității procurii nr.786 din 17 ianuarie 2011 și contractului de ipotecă nr.1406 din 11 martie 2011, ca act subsecvent procurii întocmite.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei, BC „Unibank” SA a înaintat cerere reconvențională împotriva Evgheniei Ionaș, intervenient accesoriu SA „FIN” cu privire la exercitarea forțată a dreptului de ipotecă, solicitînd transmiterea silită în posesiune a terenului cu nr. cadastral 3118121.066, casei de locuit nr. cadastral 3118121.066.01, cu suprafața de 108 m², situate în satul Mărdăreuca, comuna Boșcana, raionul Criuleni, pentru vînzare, cu evacuarea forțată a Evgheniei Ionaș și a altor persoane, precum și bunurilor acestora din spațiile valorilor ipotecate, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 48-50).

În susținerea acțiunii a invocat că, în corespundere cu contractul de credit nr. 22/11 din 11 martie 2011, completat prin acordul adițional cu nr. 1 din 21 martie 2013, BC „Unibank” SA în calitate de creditor, a acordat SA „FIN” în calitate de

debitor, un credit bancar în sumă de 4 000 000 lei, în vederea cumpărării bunurilor imobile și utilajului din satul Leușeni, raionul Hâncești.

Potrivit art. 4.4.1. din contractul de credit menționat, rata dobânzii stabilită de părți, constituie 14.5% anual, iar potrivit art.art. 4.1. și 4.5., împrumutatul s-a obligat să întrebuințeze creditul conform destinației, cu termenul de rambursare de pînă la 11 martie 2013, urmând să respecte riguros programul prestabilit în limitele maxime disponibile.

Întru asigurarea executării obligațiilor debitorului, creditorul Ionaș Evghenia a oferit acordul și și-a asumat obligația să transmită în posesia BC „Unibank” SA bunurile imobile, și anume, terenul cu suprafața de 0,116 ha, nr.cadastral 3118121.066, pe suprafața căruia se află și casa de locuit de 108 m², cu nr.cadastral 3118121.066.01, situate în satul Mărdăreuca comuna Boșcana din raionul Criuleni, pentru vânzare, cu valoarea de 315 000 lei și recuperarea prejudiciului.

Potrivit actului bilateral de verificare a datoriei, către 16 februarie 2012 creanța rezultată din contractul de credit constituie suma de 4 281 776.26 lei, iar debitorul SA „FIN” a validat datoria, aplicînd semnătura.

Astfel, SA „FIN”, precum și Ionaș Evghenia au fost somați referitor la onorarea obligațiilor asumate prin contracte, iar la 02 martie 2012 le-a fost adusă la cunoștință intenția privind exercitarea dreptului asupra garanțiilor contractuale, solicitînd transmiterea benevolă a bunurilor imobile ipotecate și repararea prejudiciului.

Totodată, la 26 martie 2012, BC „Unibank” SA a solicitat înregistrarea preavizelor de executare a dreptului de ipotecă și la 29 martie 2012, interdicția în Registrul bunurilor imobile.

Susține că, datoria către 21 aprilie 2014 constituie 6 492 016,58 lei, inclusiv 4 000 000 lei - suma creditului, 2 247 714,73 lei- dobînda și 242 901,65 lei - penalitate calculată pe ultimele 6 luni pentru încălcarea termenului de rambursare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 13 februarie 2015, s-a respins acțiunea reconvențională depusă de BC „Unibank” SA împotriva Evgheniei Ionaș, intervenient accesoriu SA „FIN” cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă. S-a admis acțiunea înaintată de Ionaș Evghenia împotriva lui Bivol Fiodor și BC „Unibank” SA cu privire la declararea nulității actelor juridice. S-a recunoscut nulă procura nr. 786 din 17 ianuarie 2011, eliberată de Ionaș Evghenia pe numele lui Bivol Fiodor și contractul de ipotecă nr. 1406 din 11 martie 2011, încheiat între Ionaș Evghenia și BC „Unibank” SA. S-a înacast în mod solidar de la Bivol Fiodor și BC „Unibank” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 9 600 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, BC „Unibank” SA (în proces de lichidare) prin intermediul administratorului special, Grate Ruslan a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2015, s-a admis apelul declarat de către BC „Unibank” SA, s-a casat hotărîrea Judecătorei Criuleni din 13 februarie 2015, fiind emisă o nouă hotărîre, prin care s-a respins cererea Evheniei Ionaș privind repunerea în termen a cererii de chemare în judecată împotriva lui Bivol Fiodor, BC „Unibank” SA., intervenient accesoriu notarul public Daniela Melnic, în partea recunoașterii nulității procurii nr. 786 din 17 ianuarie 2011, eliberată de către Ionaș Evghenia pe numele lui Bivol Fiodor, ca neîntemeiată; s-a respins acțiunea Evheniei Ionaș împotriva lui Bivol Fiodor și BC „Unibank” SA, intervenient accesoriu notarul public Daniela Melnic în partea recunoașterii nulității procurii nr. 786 din 17 ianuarie 2011, eliberată de către Ionaș Evghenia pe numele lui Bivol Fiodor, ca depusă tardiv; s-a respins acțiunea Evheniei Ionaș împotriva lui Bivol Fiodor și BC „Unibank” SA, intervenient accesoriu notarul public Daniela Melnic în partea recunoașterii nulității contractului de ipotecă nr. 1406 din 11 martie 2011, încheiat între Ionaș Evghenia și BC „Unibank” SA, ca neîntemeiată; s-a admis acțiunea reconvențională depusă de BC „Unibank” SA împotriva Evgheniei Ionaș, intervenient accesoriu SA „FIN” cu privire la exercitarea dreptului de ipotecă și s-a transmis în posesiunea BC „Unibank” SA din stăpînirea debitorului ipotecar, Ionaș Evghenia, terenul cu suprafața de 0, 116 ha, nr. cadastral 3118121.066 cu casa de locuit de 108.0 m.p., nr. cadastral 3118121.066.01., situate în satul Mărdăreuca, comuna Boșcana din raionul Criuleni, care constituie valoarea de gaj de 315 000 lei, pentru înstrăinare și recuperare a pagubelor, cu evacuarea pîrîtei Ionaș Evghenia și altor persoane, precum și bunurilor acestora din spațiile valorilor ipotecate; s-a dispus încasarea de la Ionaș Evghenia în beneficiul BC „Unibank” SA a cheltuielilor legate de achitarea taxei de stat pentru cererea reconvențională și pentru cererea de apel în sumă de 8 838 lei.

La 23 martie 2016 Ionaș Evghenia a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

A invocat că, la emiterea deciziei instanței de apel au fost aplicate și interpretate eronat normele de drept material.

Mai mult ca atît, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, astfel că, dînsa nu a împuternicit intimatul să instituie ipoteca asupra casei de locuit și terenului aferent, deoarece nu cunoștea despre încheierea și conținutul contractului de credit și de ipotecă.

Consideră recurentul că, buna credință a intimaților la încheierea contractului de ipotecă este înlăturată prin faptul că, BC „Unibank” SA urma să cunoască că la

încheierea acestui tip de contract, urmează ca debitorul ipotecar să-și exprime acordul expres la instituirea dreptului de ipotecă.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că, copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată părților de către Curtea de Apel Chișinău la 10 februarie 2016 (f.d. 176), recursul declarat de către Ionaș Evghenia se consideră depus în termen.

Verificând legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Ionaș Evghenia urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ionaș Evghenia

este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, argumentele invocate de către Ionaș Evghenia în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „ ... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ionaș Evghenia, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ionaș Evghenia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi